

Komentarz do prac

Drodzy Czytelnicy,

bieżący numer „Postępów Nauk Medycznych” jest w części poświęcony chorobom układu oddechowego, które występują rzadziej niż zapalenia płuc, astma czy przewlekła obturacyjna choroba płuc. W związku z tym są one mniej znane i sprawiają większe trudności diagnostyczne nie tylko lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej, ale również specjalistom chorób wewnętrznych i pneumonologom. Zamieszczone prace mają na celu przybliżenie Państwu symptomatologii i diagnostyki tych chorób.

W diagnostyce sarkoidozy podstawowe znaczenie ma stwierdzenie ziarniny gruźliczopodobnej w badaniu mikroskopowym wycinka pobranym z zajętego narządu i jednocześnie wykluczenie gruźlicy. Poza badaniami mikrobiologicznymi wykorzystywany jest prosty i dostępny odczyn tuberkulinowy, który ma jednak określone wady. Problem ten jest omówiony w jednej z prac.

Inną chorobą należąca, podobnie jak sarkoidoza, do grupy ziarniniakowych jest alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych, które powstaje w wyniku narażenia na organiczne alergeny wziewne. Wczesna diagnostyka jest niezwykle ważna, ponieważ choroba późno rozpoznana prowadzi do nieodwracalnego włóknienia płuc i inwalidztwa.

Do grupy chorób ziarniniakowych zaliczane są również mykobakteriozy. Są to choroby wywołane przez prątki kwasooporne innych gatunków niż *Mycobacterium tuberculosis*. Zachorowalność na mykobakteriozy wzrasta. Występują one głównie u osób z upośledzoną odpornością, np. leczonych immunosupresyjnie. Poza pneumonologami stykają się więc z nimi lekarze różnych specjalności: transplantolodzy, hematolodzy, onkolodzy, immunolodzy kliniczni, reumatolodzy.

Ważnym zagadnieniem są reakcje polekowe w płucach. Poza dość dobrze znanymi reakcjami na amiodaron czy metotreksat pojawiają się nowe, wraz z wprowadzaniem nowych leków, między innymi preparatów biologicznych, które mogą wywoływać śródmiąższowe zapalenia płuc.

Przewlekłe choroby płuc często prowadzą do rozwoju nadciśnienia płucnego. Często wymaga ono różnicowania z idiopatycznym tętnicznym nadciśnieniem płucnym. Aktualny stan wiedzy na temat nadciśnienia płucnego został przedstawiony w artykule przeglądowym.

Bardzo ważny aspekt praktyczny ma opis trzech chorych na nowotwory jądra, które rozpoznano w klinice chorób płuc. Opis pokazuje, jak ważną rolę odgrywa wczesna diagnostyka tego nowotworu, który często jest rozpoznawany dopiero na etapie rozsiewu do innych narządów, przede wszystkim do płuc. Diagnostując zmiany w płucach o wyglądzie guzków lub guzów u młodych mężczyzn, zawsze należy brać pod uwagę zmiany wtórne do nowotworu jądra.

Prof. dr hab. med. Jan Kuś